

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	103.K.703.505/2024/9.
A felperes:	BP GAMMA-Kolor Kft. 2010 (1111 Budapest, Bartók Béla út 52. A. lph. 1. em. 1/A.)
A felperes képviselője:	dr. Potocsár Enikő ügyvéd (7625 Pécs, Nap utca 18.)
Az alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	dr. Szabó Ágnes kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott D.352/15/2024. számú közigazgatási határozat megtámadása

Í t é l e t:

A bíróság az alperes D.352/15/2024. iktatószámú határozatát megsemmisíti és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 575 000 (ötszázhetvenötezer) forint perköltséget.

A 30 000 (harmincezer) forint feljegyzett kereseti illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt., az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Zrt. és az ELMŰ Hálózati Elosztó Kft. mint ajánlatkérők (a továbbiakban: ajánlatkérők) 2023. április 26-án feladott hirdetménnyel keretmegállapodás megkötésére irányuló részvételi felhívással induló tárgyalásos közbeszerzési eljárást kezdeményeztek egyebek között az EED-Veszprém; EDE-Kaposvár; EDE-Nagykanizsa NAF növényzeti munkák végzésének (a továbbiakban: 5; 6; 7. rész) beszerzése érdekében. Az 5; 6; 7. részben elvégzendő növényzeti munkákat a részvételi felhívás II.2.4. pontja sorolta fel mennyiség szerint gallyazás; oszloptőkarbantartás; oszloptő utókezelés; erdőnyiladék tisztítás (kézi-gépi); fakivágás; és tuskózás munkákra bontva. A mennyiségek három évre kalkulált kizárólag tájékoztató jellegű információk voltak, melyet az ajánlatkérők a tervezhetőség érdekében tettek közzé. Az értékelési szempont a legalacsonyabb ár módszere volt. Az ajánlatkérők részvételi dokumentációt is biztosítottak, amely többek között a munkafeladatok részletes leírását, a NAF szabadvezetéseken végzendő kertészeti munkák elszámolási egységeit tartalmazó táblázatot az egyes kertészeti munkák részletes leírását alkalmazhatóságát elszámolását és technológiai utasításait is tartalmazó műszaki specifikációt ismertetett. A részvételi jelentkezési határidőig az 5. részre nyolc, a 6.

részre ugyancsak nyolc, a 7. részre pedig öt részvételi jelentkezés került benyújtásra, melyek között a felperes jelentkezése is szerepelt. Az ajánlatkérők a részvételi szakaszt lezáró összegezésben valamennyi részvételi jelentkezést alkalmasnak és érvényesnek minősítették az ajánlattételi felhívást 2023. július 12-én küldték meg. A beérkezett ajánlattevőktől származó ajánlatokban az árúrlap táblázatban hatvan munkatételre megadott egységáru alapján kellett az ajánlattevőknek az összesített ellenszolgáltatási árakat meghatározni. Az ajánlatkérők az egyes ajánlattevőkkel 2023. augusztus 29. és 30. között tartottak tárgyalásokat a szerződéses feltételekről, majd 2023. szeptember 12-én került sor a tájékoztatásra az egyes részek vonatkozásában rendelkezésre álló anyagi fedezet mértékéről. Ezt követően pedig az ajánlatkérő elektronikus árlejtést tartott, melynek során az ajánlattevők benyújtották végleges ajánlatukat. A felperes felhívásra a végleges ajánlatát tartalmazó árúrlapokat az 5; 6; 7. és 9. részre vonatkozóan nyújtotta be, amely telekód, tételnev, mértékegység, mértékadó mennyiség, egységárak és mennyiségi egységár bontásban tartalmazta az adatokat. Az ajánlatkérők 2023. november 2-án az aránytalanul alacsony ár miatti indokoláskérést küldtek egyebek között a felperes felé az 5; 6. és 7. részre nézve kérve, hogy a felperes mutassa be a megajánlott ellenszolgáltatás mértékének objektív alapú megalapozottságát, teljesíthetőségét, gazdasági észszerűséggel összeegyeztethetőségét, az ajánlattevő objektív indokokkal, konkrét adatokkal igazolja, hogy a vállalása teljesíthető. Részletesen mutassa be, hogy nyertes ajánlattevőként történő kihirdetése esetében hogyan képes ilyen alacsony ellenszolgáltatás mellett eleget tenni a szerződéses kötelezettségének. Mutassa be, hogyan számította ki a megajánlott ellenszolgáltatás összegét figyelemmel a teljesítés idejére, az ellenszolgáltatás összege milyen költségelemeket foglal magába, így különösen

- teljesítésben részt vevő személyek száma, munkabére (A bérköltségek között kérjük külön bemutatni a munkát végző személyek számát, az adott munkanemre fordított időt, a munkát végzők havi bruttó bérét és a munkára eső bérét, valamint a munkára eső időre fizetendő közterheket.);
- mennyi időre van szükség a teljesítéshez;
- anyagfelhasználással kapcsolatos költségek;
- gépjárműköltségek (A gépköltség között kérjük külön bemutatni az alkalmazandó gép típusát, beszerzési árát, amortizációját az adott munkanemre fordított időre számítva és az üzemanyagköltséget. Kérjük megadni a gépekben alkalmazott fogyóeszközök cseréjének költségét is az adott munkanemre számítva.);
- az ajánlattevő központi költségei (pl. ügyvezető, könyvelő, központi dolgozók munkabére és közterhei, irodaköltségek, eszközök, ingatlanok amortizációja, adók, kamarai díjak, biztosítási díjak, telefonköltség, anyagköltségek);
- szállítási költségek (A szállítási költség között kérjük külön bemutatni a munkavégzés napján történő munkaerő szállítás költségét és a gépek szállításának költségét. Kérjük bemutatni az alkalmazandó szállítóeszköz típusát, beszerzési árát, amortizációját munkanaponként számítva és az üzemanyagköltséget. A munkanaponként számított költséget le kell osztani az egy munkanap alatt elvégzendő munkákra.) [...]"

Az ajánlatkérők telekód szerint az egyes részekre nézve meghatározták, hogy mely ajánlati egységárak vonatkozásában kérnek szöveges indokolást.

[2] A felperes 2023. november 13-án adott választ az egyes részekre azonos módon. A GA-0120-0122 tételkódú „erdőnyiladék tuskózás” tételnevű sorok esetében arra hívta fel a figyelmet,

hogy a kiírásban foglaltak alapján az „előzetesen kitisztított”, vagyis a kitisztított területekre a tuskózás magában nem értelmezhető tevékenység, hiszen a fakivágás erdőnyiladék karbantartás kézi-gépi műveleteket követően elvégezhető, ezért a tuskózás művelete, mint kapcsolt művelet végezendő el, ezért a felperes árképzésében ez okból alacsony az erre megajánlott ár. Az egyéb tételkódú GA-0220-GA-0570 sorokra egységes indokolást adott többek között jelezve, hogy a felperes jelenleg is folyamatosan végez E.ON NAF hálózatok alatti fakivágási, gallyazási, oszloptó tisztítási feladatokat és a tételsorban meghatározott 16 méter és 25 méter feletti fákkal nem találkozott. Vannak olyan egyedi- vagy speciális favágási igények biztonsági övezeten kívüli fák esetében, melyre jelen kiírás nem tartalmaz tételsort és meghatározást sem. Erre a KIF-KÖF tételsora tartalmaz összegeket, amennyiben az ajánlatkérők a 16-25 méter fölötti fák esetében erre gondoltak úgy valószínűsíthető, hogy minden ajánlattevő ezen összegek alatti árképzése áringokolásra szorul feléjük. Az oszloptó karbantartás tételnevű sorok esetében arra hivatkozott, hogy ez a tétel nem, vagy csak nehezen értelmezhető annak ismeretében, hogy az ajánlatkérők 200 000 forint alatti tételt nem rendeltek meg. A NAF oszlopok esetében ismert zárt törzsű, osztott lábú és portál típusú oszloptest. Amennyiben a NAF hálózat zárt törzsű egy darab oszlopának oszloptó tisztítását kapja a felperes feladatul és a műszaki specifikációban 5.1.1.2. pontban meghatározott egyedi elszámolással történő eseteket leveszik, úgy két fős munkacsoporttal a megadott áron nyereségesen tudja elvégezni a feladatot. Rámutatott arra, hogy az ajánlatkérők rendelkezésére áll az elmúlt 15 évben NAF hálózatokon elvégzett fakivágás, nyiladéktisztítás, oszloptó tisztítás mennyiségek féléves bontása. Az említett adatok árúrlapba történő beemelése valós és kezelhető árképzést tett volna lehetővé. Ezzel szemben valótlan és irracionális adatok megadása vezetett oda, hogy az ajánlatkérők által meghatározott fedezet vagy az az alatti áron vállalt ajánlattevők a táblázat kitölthetősége érdekében egyes tételeket jövedelmezőbb, míg más tételeket esetenként nulla szaldóval vagy veszteségesen áraztak be.

- [3] Az ajánlatkérők 2023. november 21-én kiegészítő áringokolást kértek. A szöveges leírason túlmenően kifejezett számszaki alapon táblázatos formában tételesen és ellenőrizhető formában kalkulált módon kérték az ajánlat elemeit meghatározni, melyre a felperes 2023. november 27-én benyújtott kiegészítő áringokolásában akként válaszolt, hogy az ajánlatkérők által megadott tételek sem helyileg, sem mennyiségileg nem beazonosíthatóak. Ármagyarázatuk az előző években végzett munkák tapasztalatai alapján értendők és a könyvelésük alapján számolt költségeiket a továbbiak szerint számszerűsítették:
1. szakmunkás bruttó béreink: 310.000,-Ft/hó, 14.090,-Ft/nap, 1.761,-Ft/óra, 29,35,-Ft/perc
 2. munkás létszám 1-4 fő/munkanap
 3. szakmunkás közterhek-járulékok (KIVA) 1 fő-31.000,-Ft/hó, 1.409,-Ft/nap, 176,-Ft/óra, 2,93,-Ft/perc
 4. tuskómaráshoz anyag (gépjármű, üzemanyag, zúzó-maró adapter, alkatrész, amortizációs díj nem terheli, mivel korábbi beszerzés, központi költségek, szállítási költségek nem terhelik mivel közúti közlekedésre alkalmas gép, ezért fogyasztást számolunk)
760.000,-Ft/hó, 34.545,-Ft/nap, 4.318,-Ft/óra, 71,9,-Ft/perc
 5. fakivágáshoz-gallyazáshoz anyag (gépjármű üzemanyag, kosaras gépjármű, fűrészgép üzemanyag, alkatrész, amortizációs díj, központi költségek, szállítási díj nem terheli mivel közúti közlekedésre alkalmas gép, ezért fogyasztást számolunk)
731.500,-Ft/hó, 33.250,-Ft/nap, 4.156,-Ft/óra, 69,2,-Ft/perc
 6. fakivágáshoz-gallyazáshoz anyag (gépjármű üzemanyag, fűrészgép üzemanyag, alkatrész, amortizációs díj, központi költségek, szállítási díj nem terheli mivel közúti közlekedésre alkalmas gép, ezért fogyasztást számolunk)
599.500,-Ft/hó, 27.250,-Ft/nap, 3.406,-Ft/óra, 56,7,-Ft/perc

7. oszloptó karbantartáshoz anyag (gépjármű üzemanyag, terepes 6 fős gépjármű, 3.5 t terepes tehergépjármű, fűrészgép-fúkasza, üzemanyag, alkatrész, amortizációs díj, központi költségek, szállítási díj nem terheli mivel közúti közlekedésre alkalmas gép, ezért fogyasztást számoltunk)

303.490,-Ft/hó, 13.795,-Ft/nap, 1.724,-Ft/óra, 28,7.-Ft/perc

8. biztosítás, kamarai díj, adók 376.000,-Ft/hó, 17.090,-Ft/nap, 2.136,-Ft/óra, 35,6,-Ft/perc

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján ezen tevékenységünkben (beleértve az összes 60 tétel) származó árbevételünk 187.000.000,-Ft/év, 18.700.000,-Ft/hó, 850.000,-Ft/nap nettó árbevételértünk el. A mellékelt táblázatunk mindhárom elnyert régió területére értendő.

- [4] Az ajánlatkérők a 2024. január 8-i közbenső döntésükkel érvénytelenné nyilvánították a felperes ajánlatát az 5; 6; 7. és 9. részek tekintetében azzal, hogy az indokolás és annak kiegészítése nem tartalmazza a gépköltség általa döntésében felsorolt tételeit, az ajánlattevő központi költségeit, a szállítási közlekedési kiszállási költségeket és nem került részletes bemutatásra a költségek alkalmazásának módszertana sem. Hiányolták továbbá a tervezett személyi és gépi erőforrások bevonását, illetve azok tervezett végrehajtási idejét. A felperes előzetes vitarendezés után az alperes előtt jogorvoslati eljárást kezdeményezett, melynek az alperes a D.58/15/2024. számú határozatában részben helyt adott és megállapította, hogy az ajánlatkérők megsértették a közbeszerzésekről szóló CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 79. § (1) bekezdését, ezért megsemmisítette a felperes ajánlatát érvénytelenné nyilvánító döntést és tájékoztatást az 5; 6; 7. és 9. részek vonatkozásában. A D.58/15/2024. számú határozat 68. pontja az alábbiakat tartalmazta:

„Az ajánlatkérő jogszerűtlen eljárást lezáró döntése megsemmisítésére figyelemmel a Döntőbizottság nem tudta megvizsgálni, hogy jogszerűen került-e sor a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánítására, ugyanakkor a Döntőbizottság a következőkre kívánja felhívni az ajánlatkérő figyelmét a kérelmezői ajánlat jogszerű bírálatával kapcsolatban.

1. Egy közbeszerzési eljárás során az ajánlattevő rendelkezik az ajánlatának összeállításával kapcsolatos információk összességével, ezen belül is hangsúlyozottan az ajánlati árat meghatározó gazdálkodási adatokkal és kalkulációkkal.

2. A Döntőbizottság álláspontja szerint az árúrlapban szereplő m²-ben és db-ban meghatározott munkatételek egységárainak alátámasztására az árindokolás kérésben meghatározott és elvárt időegységre (perc, naptári nap, munkanap) vetített költségszámítási módszertan számonkérése olyan túlzó és indokolatlan ajánlatkérői elvárás, amely meghaladja azt a szintet, amelynek teljesítése a részvételi és ajánlattételi felhívás és a közbeszerzési dokumentumok erre vonatkozó előírásai hiányában az ajánlattevőn számon kérhető lenne. Az árindokolásnak az aránytalanul alacsony árral kapcsolatban felmerült ajánlatkérői kétségeket kell eloszlatnia és ezt kell alátámasztania, ez a kötelezettség azonban nem terjedhet odáig, hogy az ajánlattevőnek az ajánlati felhívásban és dokumentációban elő nem írt költségszámítási módszertan alapján kellene igazolnia az ajánlatában szereplő egységárak megalapozottságát.

3. Egy olyan ajánlattevő esetében, aki hosszú idő óta szerződéses partnere az ajánlatkérőnek, és jól ismeri az adott üzemi terület közbeszerzési eljárás tárgya szerinti szolgáltatási feladatait, azok ténylegesen előforduló mennyiségét, az egyes munkatételekre adott ajánlati ára megalapozottsága körében nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy az ajánlattevő az ajánlati árával megegyező áron jelenleg is teljesíti az ajánlatkérő részére a közbeszerzés tárgyával műszaki tartalmában megegyező feladatokat. Hangsúlyozottan igaz ez a közbeszerzési eljárás keretmegállapodásos jellegére tekintettel, hiszen az árúrlapon megadott mennyiségi adatok a 3 (három) évre kalkulált, kizárólag tájékoztató jellegű információk, nem valós mennyiségi adatok, melyek megadására csupán a tervezhetőség érdekében került sor.

Amennyiben az ajánlattevő megfelelően alá tudja támasztani, hogy ajánlati ára igazodik a jelenlegi szerződéses áraihoz, nincs azokhoz képest reális eltérés, az ajánlatkérőnek ezt objektív indokként figyelembe kell vennie.”

- [5] Az ajánlatkérők minden további, eljárási cselekmény nélkül 2024. május 13-án hozott közbenső döntésükkel a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján ismét érvénytelenné nyilvánították a felperes ajánlatát ezen részekre nézve azzal, hogy a kiegészítő árindokolás benyújtásban nem teljesítette az árindokolási felhívásban foglaltakat, így nem bocsátotta rendelkezésre az ajánlati ára megalapozottságra vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt, nem indokolta megfelelően az ajánlati ára megalapozottságát, illetve, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Az ajánlatok elbírálásáról készült összegezésben az érvénytelenség indokaként egyfelől az 5. részajánlatra azt rögzítették, hogy 29 darab egységár alacsonyabb volt, mint a nyertes pozícióban lévő egységárainak átlagának 60%-a, ezt részletezték is, továbbá felsorolták tételesen, hogy az árindokolásban és a kiegészítő árindokolásban mely tételek nem kerültek részletes bemutatásra. Másfelől a számmal jelzett tételkódokkal munkatételenként, számításokkal alátámasztottan bemutatták, hogy az ajánlat és az árindokolás kalkulált költségei hol térnek el egymástól, hol irreálisan alacsonyak. A felperes a döntés ellen előzetes vitarendezéssel, majd annak sikertelenségét követően azonos érvek mentén jogorvoslati kérelemmel élt. A felperes a jogorvoslati kérelmében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérők az 5; 6; 7. rész esetében az ajánlatokat érvénytelenítő döntést a Kbt. 79. § (1) bekezdését sértő módon fogalmazták meg, abból az érvénytelenítés pontos, részletes oka nem ismerhető meg, a szövegezése hiányos és jogszerűtlen. Mögöttesen - amennyiben a Kbt. 79. § (1) bekezdése megsértése megállapítására nem kerülne sor - a jogsértés tekintetében annak megállapítását kérte, hogy az ajánlatkérők jogsértő módon a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése megsértésével nyilvánították érvénytelenné az 5; 6; 7. rész esetében az ajánlatát a Kbt. 73. § (2) bekezdése alkalmazásának nem lett volna helye. Tételesen ismertette az alperes D.58/15/2024. számú döntésének 68. pontjában foglaltakat. Kifogásolta, hogy az ajánlatkérők az abban előírtakkal nem foglalkoztak, azokat nem vizsgálták, nem vették figyelembe. A döntésük számszaki kiegészítésekkel további hosszú, semmitmondó, általános szövegezésű, konkrétumokat kerülő döntést tartalmaz. Kifogásolta, hogy az ajánlatkérők kizárólag arra alapították a döntésük indokolását, hogy nem kellő részletezettséggel kaptak meg valamennyi elvárt információt, ugyanakkor azonban a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat akkor érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz, vagyis nem azért lehet és kell érvényteleníteni az ajánlatot, mert az ajánlatkérő szerint valamilyen információ részletezettség hiányzik vagy valamit nem tudott figyelembe venni állítása szerint. Az ajánlatkérők nem állapították meg ami az érvénytelenítés alapja lehet a Kbt.-ben vagyis, hogy az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsony. Ehhez képest csak azt, hogy nem adott az ajánlatkérők által elvárt metódus stb. szerinti megfelelő indokolást a felperes.

Az alperes határozata

- [5] Az alperes a D.352/15/2024. számú határozatában a jogorvoslati kérelmet elutasította. Eljárási kifogás vizsgálatát és annak alaptalansága megállapítását követően a jogorvoslati kérelmet érdemben vizsgálta a határozatának 61. pontjában az általa figyelembe vett jogszabályi előírásokat sorolta fel, 62. pont alatt megfogalmazva azt, hogy döntését elsőként abban a kérdésben kérte a felperes, hogy az 5; 6. és 7. rész vonatkozásában érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői döntés megfelel-e a Kbt. 79. § (1) bekezdése előírásainak. A 63-64. pontok alatt meghatározta az ajánlatkérő kötelezettségét az ajánlatok elbírálása során, majd a 65. pont alatt megállapította, hogy az ajánlatkérői döntés alapja az volt, hogy a felperes a kiegészítő

árindokolás benyújtásában nem teljesítette az árindokolásra vonatkozó felhívásban foglaltakat és így nem bocsátott rendelkezésre az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt, így nem indokolta megfelelően az ajánlati ára megalapozottságát, illetve hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. A 67. pontban összefoglalta az ajánlatkérői döntés indokait is. A határozat 69. pontja szerint az alperes megvizsgálta az ajánlatkérők által kibocsátott árindokoláskérést, illetőleg kiegészítő árindokolás kérést és megállapította, hogy az ajánlatkérők egyértelműen meghatározták, hogy az árúrlapon szereplő egyes munkatételek esetében mely költségelemek bemutatását várják el a felperestől annak érdekében, hogy az aránytalanul alacsonynak ítélt egységárak vonatkozásában meggyőződhessen azok megalapozottságáról, a szerződésnek az ajánlati áron való teljesíthetőségéről. A 70. pontban hangsúlyozta, hogy amennyiben az ajánlattevő az árindokolás kérdésben vagy a kiegészítő árindokolás kérdésben kért adatokat az előírt részletességgel nem adja meg, úgy nem bizonyítja, hogy az ajánlati árra és az azt alkotó ajánlati egységárak vonatkozásában minden felmerülő költséggel számolt. Az ajánlatkérői árindokolás kérés és kiegészítő árindokolás kérés tartalma köti az ajánlatkérőt és az ajánlattevőt is. Nem mérlegelhető az ajánlattevő által, hogy az árindokolás kérésekben kért költségek bemutatása szükséges-e vagy sem, van-e annak értelme vagy sem. Amennyiben aggálya merül fel az ajánlattevőnek az árindokolás kérésekben foglaltak tekintetében, akkor előzetes vitarendezés, illetve jogorvoslati kérelem benyújtásával tudja azt orvosolni (határozat 71. pontja). Az alperes hivatkozott a felperes ajánlatát érvénytelenné nyilvánító döntés tartalmára, annak indoklására és annak alapján azt állapította meg, hogy az ajánlatkérők részletesen bemutatták, hogy mely az árindokolás és kiegészítő árindokolás kérdésben kért költségek és adatok hiánya okozta azt, hogy az ajánlatkérők nem tudták megállapítani az ajánlati egységárak megalapozottságát és erre tekintettel a szerződés adott áron való teljesíthetőségét így megállapította, hogy az ajánlatkérők közbenső döntésükben megfelelő részletességgel mutatták be a kérelmezői ajánlat árindokolásával kapcsolatos érvénytelenségének okait (határozat 72-73. pont).

- [6] Az alperes nem tért ki az előzményi határozatának a felperes által hivatkozott és a jogorvoslati kérelemben tételesen idézett 68. pontjában foglaltakkal kapcsolatos felperesi kifogásokra.
- [7] A jogorvoslati kérelem második kérelmi eleme körében abban a kérdésben kellett állástfoglalnia, hogy jogszerűen nyilvánították érvénytelenné a felperes ajánlatát az ajánlatkérők. E körben utalt a Fővárosi Törvényszék Kf.650.120/2014/8. számú ítéletére azzal, hogy amennyiben az ajánlatkérő indokoláskérése egyértelmű a tekintetben, hogy mely ajánlati elemek vonatkozásában és milyen információk megadását várja el és az ajánlattevő nem adja meg a kért információkat az ajánlatkérőnek nem kell további tájékoztatáskérés keretében bekérni az ár megalapozottságának megítéléséhez szükséges adatokat, a további tájékoztatáskérésre csak az ajánlattevő által megadott indokolás tekintetében kerülhet sor. Ennek fényében vizsgálta az alperes az ajánlatkérő árindokolás és kiegészítő árindokolás kérését, valamint az erre benyújtott árindokolást és kiegészítő árindokolást. Hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérők konkrétan meghatározták, hogy a benyújtott ajánlati árúrlapok, mely munkatételei egységárai tekintetében várják el annak számítása során figyelembe vett költségek bemutatását, illetőleg azt is, hogy különösen milyen adatok és költségelemek bemutatását kéri. Az árindokolás mindhárom részre ugyanazon tartalommal került benyújtásra, az költségkalkulációt nem tartalmazott csupán szöveges formában indokolta, hogy az egyes munkatételek vonatkozásában mi okozta az alacsonyabb árképzést. A kiegészítő árindokolásban ezért az ajánlatkérők a szöveges leírason túlmenően a munkatételek egységárainak számszaki alapon táblázatos formában tételesen és ellenőrizhető formában történő bemutatását várták el, melyre adott árindokolás összefoglalója után az alperes arra a

következtetésre jutott, hogy felperes mind az árindokolásában, mind pedig a kiegészítő árindokolásában kifogásolta az ajánlatkérők által adott árúrlapon megadott tételek sem helyileg, sem mennyiségileg nem beazonosíthatóak, illetve utalt arra is, hogy az árúrlapon valótlan és irracionális adatok kerültek megadásra, ami oda vezetett, hogy egyes ajánlati részek vonatkozásában meghatározott fedezet ismeretében az egyes munkanemeket jövedelmezőbb, míg más tételeket esetenként nulla szaldóval vagy veszteségesen árazott be. Ebből azt a következtetést vonta le az alperes, hogy a felperes maga ismerte el, hogy azokat a munkatégeket, amelyekre vonatkozóan az ajánlatkérő árindokolást kért veszteségesen árazott be. Az alperes megvizsgálta a kérelmező azon hivatkozását is, hogy amennyiben nem alkalmaz veszteséges árképzést, úgy az ajánlatkérő által a megjelölt fedezetet jóval meghaladó árakra tudott volna csak ajánlatot tenni és ezt nem találta helytállóknak, mert amennyiben a többi munkatételnél alkalmazott 13 000,-10 000,-Ft-os egységárral kalkulált volna az árindokolásba bevont 29 tétel esetében is, akkor az 5. rész esetében 160 618 580 Ft-os, a 6. rész esetében 297 985 916 Ft-os, míg a 7. rész esetében 230 220 627 Ft-os ajánlati árral még mindig jóval az ajánlatkérők által megjelölt fedezet értéke alatt marad (határozat 83. pontja). A felperes késedelmesen vitatja a műszaki leírás és árúrlap munkatégeinek és mennyiségeinek megfelelőségét, ez indokolásul a veszteséges árképzésre nem szolgálhat. Az alperes nem tudta értelmezni a kiegészítő árindokolás során benyújtott táblázatban szereplő költségkalkulációt és magyarázatot. Huszonkilenc munkatételre várták el a megajánlott ajánlati egységárak indokolását az ajánlatkérők az előírt költségelemek bemutatásával, ami azt jelentette, hogy az erdőnyiladék tuskózás munkatételek esetében a 10 Ft-os egységár a többi tétel esetében pedig az 1 000 Ft-os egységár költségösszetételét kellett volna a felperesnek bemutatni és indokolni. Ehhez képest olyan költségek kerültek bemutatásra, amelyek sem az egységár összegével, sem pedig az egységára és a mértékadó mennyiség szorzatának az összegével nem egyeztek meg. Erre tekintettel egyetértett az alperes az ajánlatkérők érvénytelenné nyilvánító döntésében foglalt azon indokolással, miszerint a kalkulált költségek nincsenek összhangban az ajánlatban megadott egységárral, továbbá, hogy nem állapítható meg a költségek pontos összetétele, mert nem került megjelölésre, hogy a költségösszetevők milyen arányban szerepelnek a költségben (határozat 84-85. pontjai). Nem tudta továbbá értelmezni az alperes a kiegészítő árindokolás során benyújtott táblázatban szereplő napi munkavégzés vonatkozásában megjelölt mennyiségeket sem például a 2 fő szakmunkás 200 db/nap vagy 120 db/nap munkamennyiség megjelölést olyan munkatételek mellett, amelyek a mértékadó mennyisége mindösszesen 35 db vagy 2 db volt. Felperes ugyan megadta az általa alkalmazott költségeket (1-8. pontban megjelölt költségek) azok havi, napi, órára és percre történő bontását, ezeket hivatkozta is az egyes munkatételek vonatkozásában kalkulált költségeknél, de mivel az ajánlatkérők kérése ellenére nem került bemutatásra, hogy az egyes munkatételeknek mennyi a végrehajtási ideje, így nem derül ki, hogy ezek a költségek miként biztosítják az egységár és a mértékadó mennyiség vonatkozásában a teljesíthetőséget (határozat 86-87. pontjai). Alperes egyetértett az ajánlatkérőkkel abban, hogy a közbeszerzési eljárás műszaki tartalma nem egyezik meg a felperes érvényben lévő szerződésének műszaki tartalmával és az ott alkalmazott egységárral az érvényben lévő szerződés négy egységárat tartalmaz, jelen eljárás ajánlati űrlapjában hatvan munkatételre kellett egységárat megajánlani, ezért nem tudta elfogadni azt az érvelést, hogy az árindokolásban szereplő adatok mellett az ajánlatkérőknek a kérelmezővel érvényben lévő szerződéses adatait is figyelembe kellett volna vennie az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során (határozat 88. pontja).

A keresetlevél és a védírat

- [8] Az alperes döntése ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel kérve a határozatnak a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 38. § (1)

bekezdés a) pontja alapján a Kp. 89. § (1) bekezdés a) pontja szerint, a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint biztosított jogkörbeni megváltoztatását akként, hogy a felperes eredeti jogorvoslati kérelmei szerinti jogsértések fennálltát állapítsa meg. Másodlagosan kérte a Kp. 89. § (1) bekezdés a) és b) pontja alkalmazásával a Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontjának fennállása okán a határozat megsemmisítését és az alperest e körben új eljárásra kötelezését. Előadta, hogy sok éve végzi a közbeszerzés tárgyával azonos tevékenységet az ajánlatkérőknél és jelenleg is szerződése van ugyanezen feladatok ellátására, melyet a mai napig teljesít is. A sok éve fennálló szerződéses kapcsolatban szerzett tapasztalatai alapján a napi feladatokat jól ismerve adta meg a perbeli közbeszerzési eljárásban is ajánlatát. Hivatkozott arra, hogy a jelen per tárgya szerinti 5; 6; 7. részben azonos indokolással gazdasági megalapozatlanság miatt a Kbt. 73. § (2) bekezdésére hivatkozással ajánlatát korábban érvénytelenítették, mellyel szemben jogorvoslatot kezdeményezett. Az alperes D.58/15/2024. számú döntésében a jogsértést megállapította és megsemmisítette a felperes ajánlatát érvénytelenítő döntést. A döntés 68 pontjában foglaltakat szó szerint idézte.

- [9] Kifogásolta, hogy az alperes a jelen keresettel támadott határozatában csupán megemlíti az előzményi döntést, az ezzel kapcsolatos felperesi előadást, sem az ajánlatkérői álláspontot nem vette fel a tényállásba, holott az érdemi döntésre kiható lett volna a jogorvoslat ezen eleme. Az alperes figyelmen kívül hagyta a korábbi végleges határozatában előírt kötelezését az ajánlatkérők számára, mintha azokat nem is kellett volna figyelembe venni. Ekként az alperes a tényállástisztázási kötelezettségének nem tett eleget, megsértette az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § követelményét, sérti a döntés az Ákr. 81. § (1) bekezdését, mivel nem tartalmazza a releváns tényállást, nem ismerhető meg belőle az alperesnek a korábbi előírása nem teljesítésével kapcsolatos álláspontja, a felperes ezzel kapcsolatos előadásait miként mérlegelte és miként nem, így azt sem, hogy ebből milyen következtetésre jutott, így jogszerűtlen módon az Ákr. 82. § (1) bekezdését sértően nem kezelte véglegesként a saját korábbi döntését és annak előírásait. Hivatkozott a Kúria Kfv.I.35.312/2022/2. számú döntésére, valamint a Fővárosi Törvényszék K.702.647/2023/8. számú döntésére analógiaként azzal, hogy az alperes feladata lett volna a saját végleges döntése másokkal való betartatása, illetve legalább saját maga általi betartása.
- [10] Az alperes eljárása sérti az Ákr. 1. §-át, illetve 2. § (1) bekezdését, miután a felperes a jogorvoslati kérelmében az alperesi határozat be nem tartása körében egy Ákr. 38. § (1) bekezdése szerinti kérelmet adott elő, amikor kérte az alperes korábbi döntése kötelezése ajánlatkérőkön való számonkérését az előírások figyelmen kívül hagyása értékelését, amit az Ákr. 38. § szerint el kellett volna bírálnia az alperesnek. Ezen bírálat eredménye ezen kérelemről való döntés az Ákr. 80. § (1) bekezdése szerint elmaradt.
- [11] A tényállás felvételéből kimaradt egy lényeges elem, ami befolyásolta az indokolásban rögzített alperesi következtetéseket, ugyanis a közbeszerzési dokumentum részét képezte a keretmegállapodás, melynek 5. pontjában a munkák leírásánál rögzítésre került a tervszerű munkák vonatkozásában a megrendelt munkák minimális értéke, ami nettó 200 000 HUF. A határozat 83. pontjában utalt azon megállapítására az alperesnek, mely szerint a felperes elismerte huszonkilenc munkatételre nézve, hogy azt veszteségesen árazta be, ez iratellenes állítás. A felperesnek a 2023. november 13-i kiegészítő tájékoztatókérésre adott válaszában vonatkozó részéből (oszloptőkarbantartás tétel nevű sorokra) az alperes tévesen vont le ezt a következtetést, ugyanis itt azt mutatta be a felperes, hogy az egyes közbeszerzési előírások, iratok mennyire nincsenek szinkronba és ellentmondóak. A kiírással összefüggésben nem a saját ajánlatáról, hanem általában valamennyi ajánlattevőről beszélt, akik árajánlatot áraztak

be. Ez a szövegben használt többszámából is jól látható volt. Az alperes ez okból a tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, megsértette az Ákr. 62. § követelményét, döntése az Ákr. 81. § (1) bekezdését sértve nem tartalmazza a releváns tényállást, illetve a tényállás iratellenes, a levont következtetés iratellenes, a tényállás értelmezése és értékelése során a határozat szembe ment az Alaptörvény 28. cikkéből következő követelménnyel.

- [12] A határozat 88. pontjával összefüggésben kifogásolta, hogy az alperes elfelejtette felvenni a tényállásba azt az igazságügyi szakértői véleményt, amelyre aztán a döntés érvelése hivatkozott, így nem tudni, hogy milyen igazságügyi szakértői véleményről van szó és annak tartalma sem ismert. Az, hogy egyáltalán van igazságügyi szakértői vélemény a határozat jogorvoslatot ismertet 38. pontjából derül ki. Valójában azt az első jogorvoslatához nyújtotta be a felperes. Az alperes ez okból a tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, megsértette az Ákr. 62. § követelményét, döntése az Ákr. 81. § (1) bekezdését sértve nem tartalmazza a releváns tényállást, illetve a tényállás iratellenes, a levont következtetés iratellenes, a tényállás értelmezése és értékelése során a határozat szembe ment az Alaptörvény 28. cikkéből következő követelménnyel.
- [13] A felperes kifogásolta, hogy az alperes döntését hozó tanács jogszerűtlenül került megalakításra, nem volt meg a kellő szakismeret, a szakkérdésben a szakértő álláspontjával ellentétes álláspontot foglalt el a szakkérdésben nem azonosított alperes. Utalt arra, hogy a Kbt. 146. § (1) és (2) bekezdése rendelkezik a tanács összetételéről, amely jelen esetben nem teljesült. Az ügy tárgya erdészeti munkák, így erdészeti tárgyú kellene, hogy legyen az egyik tanácstag végzettsége. Tudomása szerint egyik tanácstagnak sincs ilyen végzettsége, azaz a Kbt. 146. § (2) bekezdés feltétele nem teljesült. A felperes ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 170. § (5) bekezdés b) pontjára alapítva, hogy az eljáró tanács tagjainak végzettségét a jelen eljárásban szükségesnek látta igazolni. A bizonyítási szükséghelyzet alapjaként a Pp. 265. § (2) bekezdés a) és b) pontjára hivatkozott. Amennyiben az alperes a tanács szakmai összetételét nem igazolja úgy kérte, hogy a bíróság a Pp. 265. § (3) bekezdése alapján fogadja el valósnak, hogy az eljáró tanács tagjai a Kbt.-ben előírt végzettséggel nem rendelkeztek. Ezt megalapozottnak tartja a felperes azért is, mert a határozat 85. és 86. pontjában az a hivatkozás található, hogy az alperes maga nem tudja értelmezni a felperes által ott bemutatott kalkulációt, illetve magyarázatot és a napi munkavégzés vonatkozásában megjelölt mennyiségeket. A felperes megítélése szerint ez esetben az Ákr. 71. § (1) bekezdése alapján az alperesnek szakértőt kellett volna igénybe vennie, amit jogsértő módon nem tett meg.
- [14] A szakértelem hiánya akadályozta az ajánlat értelmezését. A határozat ismeretlenül maradt tényállásra alapított szakkérdésben tartalmaz állításokat, illetve megállapításokat. A felperes e körben a határozat 88. pontjára hivatkozott ismét azzal, hogy iratellenes állítást tartalmaz arra nézve, hogy a közbeszerzési eljárás műszaki tartalma nem egyezik meg a felperes érvényben lévő szerződésének műszaki tartalmával. Az ajánlatkérők állítása szerint maguk sem vitatták, hogy teljesen azonos műszaki tartalmat akarnak elvégeztetni továbbra is. Az alperes tévesen értelmezte azt, hogy ugyanazon műszaki tartalomra az ajánlatkérők más típusú egységár bontást alkalmaztak. Az ajánlatkérők valamennyi rész esetében ugyanazon árazatlan tételekből álló adatlapot alkalmazták így állt elő az, hogy adott részt nem érintő tételek is benne maradtak az adott résznél. Éppen ezért visszaszámolható, hogy az adott műszaki tartalom a régi tételek mellett mennyibe került és az új tételek alkalmazása mellett mennyibe kerül. E körben hivatkozott a határozat 79. pontjára, amely a közbeszerzési dokumentum részét képező műszaki leírás 11. melléklete tuskózás lapot nézve látható, hogy egy fa tuskózása nem rendelhető meg önálló tételként, mert túl a 200 000 Ft-os szerződéses limiten

egy tuskózást logikailag megelőz egy fakivágás és gallyazás, azaz önállóan nem rendelhető tétel. Még hogy mit számolt az alperes a határozat 83. pontjában vagy épp a 86. pontban teljességgel érthetetlen a határozat nem mutat be számítást, nem mondja meg mi alapján és miből mit számolt. Így az alperes az Ákr. 71. § (1) bekezdése megsértésén túlmenően a tényállástisztázási kötelezettségének nem tett eleget, megsértette az Ákr. 62. § követelményét és az Ákr. 81. § (1) bekezdését sértően a határozata nem tartalmazza a releváns tényállást, illetve az iratellenes és a levont következtetései is iratellenesek.

- [15] Az alperes döntése a Kbt. 79. § (1) bekezdése értékelésében önmagában is ellentmondó, illetve az érdemi döntés elmaradt a határozat tartalma nem felel meg a jogszabályi előírásnak. A felperes egyfelől hivatkozott egy jelen perben támadott határozat alapjául szolgáló jogorvoslati eljárással folyó párhuzamos eljárásban hozott D.353/14/2024. számú döntésre, ahol a perbelivel ellentétes döntést hozott az alperes, azonos érvelés és ellentétes döntések keletkeztek ily módon. Ismételten hivatkozott e körben a D.58/15/2024. számú határozatra kitérve arra, hogy a jelen eljárásban az alperes ellentétes álláspontot foglal el a korábbiakhoz képest. Megismételve a keresetlevelében korábban már kifogásoltakat utalva az Ákr. 35. § (1) bekezdésére, az Ákr. 38. §-ára és a 80. § (1) bekezdésére állította, hogy valójában az 1. kérelmi elemről a határozatban az alperes nem hozott döntést. Tényállástisztázási kötelezettségének nem tett eleget megsértette az Ákr. 62. § és a 81. § (1) bekezdését. Kifogásolta, hogy lényegében csak azt rögzítette, hogy a kiegészítő indokoláskérés köti az ajánlattevőt annak megfelelő válaszokat kell adni.
- [16] A felperes a keresetében részletesen kitért az ajánlatkérőknek az érvénytelenítésről hozott döntés 3. és 4. oldalán található indokolására az ajánlatkérők egyes megállapításait tételeken elemezte a keresetlevelél 16-24. oldalán, annak hiányosságával, értelmezhetőségével, túlzott általánosságával szállt vitába. Kiemelte azt, hogy a Kbt. 79. § (1) bekezdésének előírása nem teljesült.
- [17] A határozat 69. pontjától kezdve az alperes azt fejtegeti, hogy a felperesnek az árindokolás kérésekben meghatározott módon az ott megadott módszer és adatbontás szerint kell az adatokat megadnia. A felperes álláspontja szerint az eljárás során a feladata az, hogy objektív indokolást adjon a vállalás alátámasztásaként. Az objektív indokolás adása során maga választhatja meg azt a módszert, amely szerint a választ megadja. A Kbt. 72. § (3) bekezdése szemben az alperesi állítással nem adott, az ajánlatkérő által utólagosan előírt tartalmú, szerkezetű módszerű indokolás adását írja elő, hanem az ajánlattevő döntési körébe helyezi, hogy az ajánlata megalapozottságához szükségesen milyen módon és milyen tényeket, adatokat szolgáltat, ami alapján az ajánlata megalapozottságáról döntést lehet hozni. Ebből pedig az következik, hogy a rendelkezésre bocsátott indokolást az ajánlatkérőknek értékelnie kell. Pusztán az indokolás meg nem felelősége és az ajánlat érvénytelensége azért nem állapítható meg, mert nem az utólagosan előírt módszer szerint vagy nem az előírt bontásban vagy az előírt mértékegységek használatával vagy más részletezéssel adja meg az indokolást az ajánlattevő, vagyis jelen esetben a felperes.
- [18] A felperes jogorvoslati kérelme 2. kérelmi elemében a Kbt. 73. § (2) bekezdése jogszerűtlen alkalmazását állította. Ezzel szemben a határozat egyetlen egy esetet sem jelöl meg, hogy mi lenne a felperesi adatszolgáltatási hiány, konkrét ellentmondás, egyetlen esetben sem tesz konkrét állítást. Az általánosság szintjén marad és egyetlen ártétel esetében sem történik meg az adott tétel, a kapcsolódó árindokolás és az állítólagos hiány összevetése értékelése, így az alátámasztatlanság mibenléte tisztázására sem került sor. Az alperes e körben a tényállástisztázási kötelezettségének sem tett eleget, megsértette az Ákr. 62. § követelményét,

az Ákr. 81. § (1) bekezdését. Szakszerű értékelés mellett az ellenszolgáltatás aránytalanul alacsony volta nem lett volna megállapítható, mivel az indokolás adatai az igazságügyi szakértő szakvéleménye, illetve az ajánlatkérő számára saját működési körében rendelkezésre álló információk a vállalat realitását, teljesíthetőségét alátámasztják, igazolják azokat értékelnie kellett volna az ajánlatkérőknek. Az érvénytelenítés szövegéből megállapítható, hogy egyik rész esetében sem állapította meg konkrét ajánlati ár vagy érték aránytalanul alacsony mivoltát, tehát valójában ajánlatkérők nem tettek eleget az értékelési kötelezettségüknek, vagyis a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdések követelménye nem teljesült.

- [19] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte mert az alaptalan. Változatlanul fenntartotta a határozatában foglaltakat azzal, hogy a tényállást feltárta, a tényekből helyes következtetéseket vont le és megalapozott döntést hozott. A D.58/15/2024. számú Döntőbizottsági határozatban foglaltak nem releváns része a tárgybani D.352/15/2024. számú határozatnak, így elégséges volt annak a tényállásban történő megjelölése. A közbeszerzési eljárás korábbi szakaszában az ajánlatkérők által hozott felperesi ajánlatot érvénytelenné nyilvánító döntés és tájékoztatás tartalmi hiányosságát állapította meg abban az alperes, amely szerint az ajánlatkérők a Kbt. 79. § (1) bekezdésben foglaltak megsértésével nem adták kellő indokát a felperesi ajánlat érvénytelenné nyilvánításának ezért semmisítette meg az érvénytelenséget megállapító ajánlatkérői döntést. Az érvénytelenné nyilvánítás okainak helytállósága nem volt akkor vizsgálható. Az ajánlatkérő az új döntésben megjelölte a felperesi ajánlat érvénytelenné nyilvánításának okait, indokait és ezen új ajánlatkérői döntés sérelmezése a tárgya a jelen vitatott határozatnak. Nem lényegi eleme a D.352/15/2024. számú határozatnak a felperes által a másik jogorvoslati eljárásban benyújtott szakértői vélemény. Az aránytalanul alacsony ajánlati ár esetében az ajánlattevő által a közbeszerzési eljárás során benyújtott indokolásokban kell az ajánlati árat megindokolni, alátámasztani. Az ajánlatkérő az indokolások alapján hozza meg a döntését az aránytalanul alacsony ajánlati ár elfogadásáról és a jogorvoslati eljárásban is az indokolásokban foglaltak figyelembe veendőek. A D.58/15/2024. számú határozatból kiemelt 68. pontban rögzítettek nincsenek ellentmondásban a tárgybani határozatban rögzítettekkel. A jogorvoslati eljárás során eljáró tanács megfelelően került megalakításra, rendelkezett megfelelő szakismerettel, a szakmai biztos környezetvédelmi és közgazdász végzettségű volt. E mellett az alperes megjegyzi, hogy a jogorvoslati kérelem körében nem a beszerzés tárgya szerinti szakmai kérdésben kellett állástfoglalnia, hanem abban, hogy az ajánlatkérő megadta-e a felperesi ajánlat érvénytelenné nyilvánításának indokát, illetve a felperes a Kbt.-ben előírtak alapján megfelelően alátámasztotta-e az aránytalanul alacsony ajánlati árát. A felperes által hivatkozott 85-86. pontban az alperes nem szakmai tudás hiányossága miatt nem tudta értelmezni a felperesi közbeszerzési eljárás során adott indokolásait, hanem mert a felperesi indokolásokban előadottak összefüggés nélküliek, értelmezhetetlenek voltak. Árindokolásban arra való hivatkozás, hogy jelenleg is a felperes végzi a tárgyi szolgáltatást kevés, emellett konkrét adatokkal, költségszámítással kellett volna bemutatni a felperesnek, hogy a következő 3+1 évben is a megajánlott aránytalanul alacsony ajánlati áron képes lesz-e majd megfelelően teljesíteni. Alperes a határozat 65-73. pontjaiban számot adott arról, hogy az ajánlatkérők az új 2024. május 13-i döntésben konkrétan, kellően részletesen rögzítették az érvénytelenné nyilvánítás okait, hogy mi vezetett a felperesi ajánlat érvénytelenítéséhez, milyen hiányosságok voltak megállapíthatóak az aránytalanul alacsony ajánlati ár alátámasztása körében a felperes által benyújtott indokolásokban. Alperes hangsúlyozta, hogy az árindokolás nem megfelelése nemcsak akkor állapítható meg, ha az ár aránytalanul alacsony, hanem ha az adatok változtatása miatt nem megfelelő az árindokolás. Az ajánlati ár mögöttes tartalmát részletező indokolások nem voltak egymásnak megfeleltethetőek, azok tartalmi eltérései miatt az ajánlatkérő el sem tudott jutni az ajánlati ár megítéléséhez. A

felperes szöveges leírást tartalmazó indokolást adott, amely az ajánlati árra vonatkozó konkrét költségadatokat nem tartalmazott, majd a kiegészítő indoklásban megadott adatok összefüggésükben nem voltak alátámaszthatóak, hiányosak voltak. Megjelölt egyes költségtételeket, azonban a költség bemutatás nem volt teljeskörű, illetve, hogy ezekkel milyen összefüggésben, milyen számítások alapján kalkulált a felperes az az indokolásból nem derült ki. Az adatok hiányossága okán az ajánlatkérő el sem tudott jutni az ajánlati ár megítéléséhez.

- [20] A peres felek költségigényt is előterjesztettek, a felperes a megbízási szerződés alapján 575 000 Ft-ban kérte az ügyvédi munkadíját meghatározni, míg az alperes a jegyzék szerint 100 000 Ft-ban jelezte a perköltség igényét a 32/2003. IM rendelet 3. § (3) és 4. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [21] A kereset – az alábbiak szerint – alapos.
- [22] A bíróság a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított közigazgatási perben az alperesi határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdésére figyelemmel, a Kp. 85. § (1)-(2) bekezdése értelmében a meghozatalának időpontjában fennálló tények alapján, a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta. A bíróság az ügyet tárgyaláson bírálta el. Az ítéleti tényállást a perbeli nyilatkozatok, a csatolt iratok és a közigazgatási eljárás iratanyaga alapján állapította meg.
- [23] A felperes eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértésekre is hivatkozott. Állította, hogy az alperes az eljárása során megsértette az Ákr. 1. §-át, a 2. § (1) bekezdését, a 38.§-át, a 62. §-át 71. § (1); 80. § (1) bekezdését, valamint a 81. § (1) bekezdését, nem tett eleget az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó követelménynek, továbbá kifogásolta az ügy érdemében hozott döntést a Kbt. tételes rendelkezéseire hivatkozva. A tényállás tisztázási és indokolási kötelezettség sérelmével kapcsolatban mindenekelőtt azt kifogásolta, hogy az alperes az előzményi határozatra csupán utalt, azonban figyelmen kívül hagyta azt.
- [24] A bíróságnak mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy a D.58/15/2024. számú határozatban foglaltaknak az alperes állításával ellentétben a jelen perben támadott határozat előzményeként volt-e jelentősége.
- [25] Az Ákr. 62. §-a és 81. §-a értelmében az alperesi hatóság kötelezettsége, hogy a tényállást, vagyis azokat a tényeket, körülményeket, amelyeknek az ügy elbírálásában jelentősége van, rögzítse, a szükséges eljárási cselekményeket elvégezze, és az ennek eredményeként beszerzett bizonyítékokat összevesse, majd azok alapján határozatát részletesen, a jogszabályi követelményeket kielégítő módon és döntésének indokait is rögzítve, megfelelően indokolja. A hatóságnak döntésében az általa elfogadott tényekhez, bizonyítékokhoz kell fűznie érdemi indokolást, kifejtve a jogi álláspontját tükröző okszerű következtetéseit és megállapításait.
- [26] A felek által nem volt vitatott, az alperes határozatából is megállapítható, hogy az ajánlatkérők az alperes a D.58/15/2024. számú határozatának rendelkező része szerint eljárva a felperesi ajánlatot érvénytelenné nyilvánító döntés és tájékoztatás megsemmisítése következtében a Kbt. 165. § (12) bekezdése alapján minden további eljárási cselekmény nélkül, változatlan tények alapján újból a felperes ajánlatának érvénytelenségéről határoztak a jogorvoslati eljárásban kifogásolt indokok szerint. Az sem vitatható, hogy az alperes

D.58/15/2024. számú határozata rendelkező része a Kbt. 165. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felhívást a követendő eljárásra nem tartalmaz, mint ahogy feltételhez kötést sem, ugyanakkor a felperes helyesen hivatkozott arra, hogy általa a jogorvoslati eljárásban is szó szerint hivatkozott D.58/15/2024. számú határozat 68. pontjában az alperes a jogszerű bírálathoz szempontjait kijelölte az ajánlatkérők számára. Ez okból arra a perben az alperes sikerrel nem hivatkozhatott, hogy az előzményi eljárás, miután az érvénytelenség érdemi vizsgálatához abban nem jutott el, nem releváns, mert a konkrét, az ajánlatkérők által kiadott felhívás tartalmi értékelését jelentő kifogásokat és ezzel összefüggően az ismételt értékeléshez kapcsolódó instrukciókat fogalmazott meg abban az ajánlatkérők számára. Ezzel egyértelművé tette, hogy miként kell jogszerűen elbírálni a felperes ajánlatát. A határozat 68. pontja – egyebek mellett – egyrészt egyértelműsítette, hogy az ajánlatkérő által elvárt időegységre vonatkozó számonkérést túlzónak és indokolatlannak tartja, másrészt rögzítette, hogy az ajánlatkérőnek objektív indokként figyelembe kell vennie azt, ha az ajánlattevő megfelelően alá tudja támasztani, hogy ajánlati ára igazodik a jelenlegi szerződéses áraihoz, és nincs azokhoz képest reális eltérés.

[27] Az ajánlatkérők az alperes D.58/15/2024. számú határozatát nem támadták közigazgatási perben, az érvénytelenné nyilvánító döntés megsemmisítését követően ismételten elbírálták a felperes ajánlatát. A felperes következetesen kifogásolta, hogy nem vették figyelembe a véglegessé vált D.58/15/2024. számú határozat 68. pontjába foglalt előírást. Erre a körülményre a felperes már a jogorvoslati kérelmében többször is hivatkozott és sérelmezte, hogy az ajánlatkérők az előírásokat nem követték. „A közigazgatási határozatok esetén – főszabályszerűen – az alaki jogerő első fokozatához, tehát a véglegességhez kapcsolódik az anyagi jogerő beállása, azaz az adott anyagi jogviszony létrejötté. Ezért az anyagi jogerőt érdemes a véglegesség értelmezésénél az alaki jogerő egyik, és talán legfontosabb jogerőhatásának tekinteni. A legfontosabb jogerőhatás véglegességhez kapcsolódik, azaz a feleket innentől az adott határozat köti, jogviszonyaik keletkezése, módosulása vagy megszűnése a határozat véglegességével következik be. Másrészt az azonos tényállás, felek és jogalap esetén új eljárás nem folytatható le (ítélt dolog), csak az adott eljárásban hozott döntés támadható különböző rendkívüli jogorvoslatokkal.” (Nagykommentár az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényhez szerkesztette: Barabás Gergely / Baranyi Bertold / Fazekas Marianna)

[28] A jogorvoslati kérelem vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható, hogy az alperesnek nem csak abban a kérdésben kellett volna állást foglalnia, hogy az érvénytelenné nyilvánító ajánlatkérői döntésből az érvénytelenítés pontos, részletes oka megismerhető-e, illetve megfelel-e a Kbt. 79. § (1) bekezdésének, valamint, hogy az érvénytelenítés jogszerű-e. Előjáróban azt kellett volna eldöntenie, hogy az ajánlatkérőknek a végleges D.58/15/2024. számú határozatban foglaltakra figyelemmel miként kellett volna jogszerűen eljárnia. A döntés véglegességéből fakadóan az alaki és anyagi jogerőhatás jelent-e, illetve jelenthet-e kötöttséget a határozatot hozó alperes, valamint az azt végrehajtó ajánlatkérők számára. Az alperes azonban ezzel a kérdéssel nem foglalkozott, a jogorvoslati kérelem e részében elbírálatlan maradt, az alperes kizárólag említést tett az előzményi a D.58/15/2024. számú határozatról, ugyanakkor az ott előírtakat egyáltalán nem rögzítette, ahogy az ezzel kapcsolatos felperesi érveket sem. A határozat alapján nem állapítható meg, hogy az alperes ezeket a felperesi érveket miként értékelte, egyáltalán értékelte-e. Az alperes az indoklás során ki sem tért a D.58/15/2024. számú határozatára. Nem rögzítette, hogy vizsgálta-e az abban foglaltakat, illetve, hogy kellett-e vizsgálnia. Egyáltalán nem adott választ arra sem, hogy a végleges határozat előírásai miként kötötték az ajánlatkérőket, illetve egyáltalán kötötték-e. Ahogy annak sem adta meg jogi és ténybeli indokát, hogy magát az alperest kötik-

e a D.58/15/2024. számú határozatban foglaltak, illetve amennyiben nem, úgy mi ennek az indoka.

- [29] Az alperes akkor járt volna el helyesen, ha előjáróban e kérdésekben állást foglal, miután ebbéli döntésének a függvénye lehet minden további kérdés eldöntése, az ajánlatkérők által hozott ismételt értékelés érdemi vizsgálata.
- [30] A bíróság ugyanakkor ebben a kérdésben az alperes helyett elsőként nem foglalhat állást, és a hiányzó indokolást nem pótolhatja, ugyanis a bíróságnak nem feladata, hogy saját ítéletében pótoljon olyan mértékű értékelési és indokolási hiányosságot, amely a fentiek szerint bekövetkezett az alperes eljárásában és határozatában. Ezzel ugyanis a felülvizsgálati szerepét áttörve átvinné a közigazgatási hatáskört, kvázi egyfokúvá tenné az eljárást azzal, hogy teljességgel maga bírálja el elsőként a felperes közigazgatási szervhez címzett kérelmét. A Kp. 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján meg kell semmisíteni a határozatot és a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján új eljárást kell elrendelni, ha a közigazgatási eljárás lényeges szabályai szenvedtek sérelmet és az ezáltal okozott jogsérelem a perben nem orvosolható. Ezért a bíróság az alperes keresettel támadott határozatát megsemmisítette, és az alperest új eljárásra kötelezte.
- [31] Mivel a bíróság a felperes eljárásjogi kifogását e tekintetben alaposnak találta, amely a perben nem orvosolható eljárásjogi jogszabálysértés megállapításához vezetett, a további eljárásjogi és anyagi jogsértésekre vonatkozó kereseti indokok vizsgálatát mellőzte.
- [32] Az alperesnek az új eljárása során – figyelemmel a jelen ítéletben foglaltakra – a döntését akként kell meghoznia, hogy előjáróban a felperesnek a D.58/15/2024. számú határozat figyelmen kívül hagyásával kapcsolatos érveit kell vizsgálnia. Ezt követően dönthet csak a további kifogásokról az ügy érdemét illetően.
- [33] A bíróság a perveztes alperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perköltségének viselésére. A bíróság a felperest képviselő ügyvéd munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg, figyelembe véve a felperes által benyújtott költségjegyzék és megbízási szerződés tartalmát. A felperes a költségjegyzékkel csatolt megbízási szerződésben rögzítettek alapján a keresetlevél elkészítéséért, valamint a tárgyaláson történő képviseletért összesen 575.000 forintot számította fel a perköltségét. A bíróság a felszámított perköltség összegét az elvégzett jogi munka szakmai nehézségével és időigényével arányosnak tartotta, ezért azt a felszámítottakkal egyezően 575.000 forintban állapította meg.
- [34] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (1) bekezdése szerint meghatározott összegű kereseti illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt személyes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései alapján az állam terhén marad.
- [35] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kbt. 172. § (6) bekezdése és a Kp. 126. § (3) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. szeptember 24.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke, előadó

dr. Szilágyi-Horváth Eszter s.k.
bíró

dr. Litauszki Tibor s.k.
bíró